

عکاسی معماری و مناظر شهری

مہساقبایی

عکاسی معماری و مناظر شهری

ساختمان‌ها بزرگ، کوچک، کهنه، نو، سنتی یا مدرن در همهٔ انواع، اشکال و فرم‌ها وجود دارند و همهٔ این‌ها موضوعاتی خیالی برای عکاسی فراهم می‌کنند.

عمودی‌ها

اگر از ساختمان بلند از زاویهٔ نزدیک عکاسی می‌کنید، چاره‌ای ندارید جز اینکه سر دوربین را به سمت بالا بگیرید تا بتوانید نوک ساختمان را نیز در کادر خود داشته باشید. این کار باعث می‌شود تمام خطوط عمودی ساختمان به سمت یک پرسپکتیو نقطه‌ای حرکت کند و همگرایی داشته باشد (تصویر ۱). برای حل این مسئله به‌طور کامل فقط باید از دوربین‌های فانوس‌دار استفاده کرد، اما راه‌های دیگری نیز برای اینکه این مسئله تا حدی حل شود وجود دارد. یکی اینکه دوربین را عقب نگه دارید و بعد در فتوشاپ پیش‌زمینه‌های ناخواسته را حذف کنید. دوم اینکه خودتان بالای ساختمان بلندمرتبهٔ دیگر و یا نزدیکان، ماشین و یا تپه مقابل ساختمان بروید، استفاده از لنزهای تله نیز بسیار مفید است.

تصحیح همگرایی عمودی در دوربین

لنزهای متغیر که به نام لنزهای کنترل پرسپکتیو (PC) شناخته می‌شوند برای تصحیح خطوط همگرایی عمودی طراحی شده‌اند. طراحی این لنزها به گونه‌ای است که به شما امکان می‌دهند با حرکت دادن قسمت‌های جلو لنز و ثابت نگه داشتن قسمت عقب لنز، از مکان‌های بلند عکاسی کنید. به این ترتیب، می‌توانید با چرخش قسمت جلو لنز به سمت بالا، کل بنا را در کادر خود داشته باشید؛ بدون آنکه قسمت عقب لنز را از حالت عمودی خارج کند. البته در دوربین‌های قطع بزرگ دوربین را قائم نگه می‌دارید و فقط قسمت جلو دوربین را به سمت بالا می‌چرخانید؛ به طوری که قسمت‌های بالای ساختمان در کادر قرار بگیرند (تصویر ۲).

۱

۲

۳

۴

تصحیح همگرایی عمودی به کمک فنون دیجیتالی

- تصویر را در فتوشاپ باز کنید.
- به قسمت **Select all** بروید.
- سپس **view/show/grid** برای اینکه صفحه را شبکه‌بندی کنید.
- به قسمت **Edit/transforms/ Distort** بروید.
- روی نقطه بالای چپ کلیک کنید و آن را به آرامی به سمت چپ بکشید تا دیوار را صاف کنید.
- از خطوط **grid** به‌مثابه راهنما استفاده کنید.
- همین کار را برای نقطه سمت راست بالا تکرار کنید.
- سپس در قسمت **image size** تصویر را به سمت بالا بکشید. تا ارتفاع ساختمان تصحیح شود.

از همگرایی خطوط بهره بگیرید

البته، همیشه هم مجبور نیستید که از مزاحمت همگرایی خطوط خلاص شوید. در عوض می‌توانید از این ویژگی با عکاسی از ساختمان‌ها از زاویه دید پایین و یا بازترین زاویه دید بهره ببرید (تصویر ۳).

بهترین وقت روز

ساختمان‌ها در اوقات مختلف روز از انواع نورها با رنگ‌های متفاوت بهره دارند. با دانستن شمال و جنوب می‌توانید بهترین زمان نوری را که روی ساختمان پاشیده شده است پیدا کنید و در آن هنگام عکس بگیرید.

دورنمای شهر

شهرها معمولاً بهترین چهره خود را در عکاسی از فاصله دور نشان می‌دهند. شما می‌توانید بهترین دید از شهر را بدون ترافیک جمعیت و فرهنگی ناشی از آن در عکاسی از راه دور شهرها تجربه کنید؛ به‌ویژه شهرهای حاشیه رودخانه‌ها، چرا که انعکاس ساختمان‌ها را در آب نیز می‌توانید مشاهده کنید (تصویر ۴).

حالت گرگ‌ومیش

حالت گرگ‌ومیش بهترین زمان برای عکاسی از ساختمان‌های مدرن است؛ چرا که در این زمان آسمان مانند یک نرم‌کننده نور عمل می‌کند و نور محیط را نرم و کم‌کنتراست می‌کند. در این حالت، همه پنجره‌های ساختمان‌ها مانند آینه نمای آسمان را بازتاب می‌دهند (تصویر ۵).

جزئیات

لنزهای تله‌زوم جزئیات جالب ساختمان را از بقیه تصویر مجزا می‌کند. به‌ویژه، ساختمان‌های قدیمی مانند قلعه‌ها، مساجد و یا بناهای باستانی، امکانات خوبی در این جهت در اختیار عکاس قرار می‌دهند (تصویر ۶).

انعکاس شکوه دیگری

شما می‌توانید از ساختمان‌هایی که در ساختمان‌های مجاور خود منعکس می‌شوند، عکس‌های فوق‌العاده‌ای بگیرید. مانند ساختمان‌های صنعتی و تجاری و ساختمان‌های مدرن در حالی که خورشید بر بالای آن‌ها می‌درخشد، از نمونه‌های این تصاویر است (تصویر ۷).

توازی کامل

توازی ترکیب‌بندی‌های چشمگیری ایجاد می‌کند. پس بهتر است هنگام جست‌وجو در مناظر شهری به دنبال چنین مناظری باشید. اغلب ساختمان‌های مدرن، خطوط موازی بسیاری در بنای خود دارند. این قرینگی هم‌زمان با انعکاس‌های نور در شیشه‌ها ترکیبات فوق‌العاده‌ای ایجاد می‌کند (تصویر ۸).

جست‌وجوی عناصر گرافیکی

ساختمان‌های مدرن پر از عناصر گرافیکی هستند. اشکال مشخص قوی، خطوط ضخیم، لبه‌های تیز و تکرار و ریتم. در روزهای روشن آفتابی که آسمان آبی درخشانی دارد، این اشکال در پس زمینه آبی آسمان جلوه قوی‌تری ایجاد می‌کنند (تصویر ۹).

سرخیز باشید

پیش از ساعت ۸ صبح که شهر انباشته از ترافیک و جمعیت نشده، فرصت خوبی است که با تابش اولین اشعه خورشید بهترین تصاویر شهری را بگیرید.

منظره شهر در شب

مناظر شهری معمولاً بهترین چهره خود را زمانی نشان می‌دهند که خورشید در حال غروب است. نور در حال رفتن است و روشنایی‌های شهر همه‌جا را فرا می‌گیرد. بهترین زمان برای عکاسی در شب زمانی است که آسمان هنوز رنگ آبی خود را از دست نداده است. این رنگ آسمان پس‌زمینه بسیار زیبایی برای مناظری ایجاد می‌کند که هنوز در میان سایه‌ها دیده می‌شوند (تصویر ۱۰).

انعکاس‌های غیرمعمول

شهرها و خیابان‌ها پر از انعکاس‌های غیرمعمول اند. سطوح پنجره‌ها، شیشه‌های ساختمان‌ها، سطوح خیس خیابان‌ها، یا سطوح براق. پس به جای اینکه همیشه به دنبال یک منظره و سوژه برای عکاسی مستقیم باشید، می‌توانید از انعکاس آن‌ها در آب، شیشه، پنجره یا سطح فلزی عکاسی کنید.

تقابل کهنه و نو

ساختمان‌های شهری در طی قرون تغییر یافته‌اند. ردپای گذر زمان در طی قرون را می‌توان در فضاهای شهری شانه به شانه فضاهای مدرن جست‌وجو کرد. این تقابل کهنه و نو می‌تواند تصاویر جالبی خلق کند. برای مثال، قسمتی از یک ساختمان قدیمی که در شیشه‌های یک ساختمان مدرن دیده می‌شود.

پنجره‌های شهر

پنجره‌ها خود به تنهایی سوژه‌های بسیار جالبی هستند. البته شما می‌توانید از آن‌ها به‌عنوان دریچه‌هایی که مناظر بیرونی را قاب می‌کنند استفاده کنید و یا از انعکاس مناظر و رنگ‌های درخشان در شیشه آن‌ها عکاسی کنید.

صنایع سنگین

پل‌ها، جرثقیل‌ها و بقیه ساختمان‌های سنگین سوژه‌های بسیار جالبی هستند؛ به‌ویژه شب‌ها وقتی با رنگ‌های قرمز رنگ غروب روشن می‌شوند. یا زمانی که در مقابل نور خورشید در حال طلوع یا غروب، سایه‌دار (سیلوئت) دیده می‌شوند (تصویر ۱۳).

درون ساختمان

معمولاً درون ساختمان‌ها از بیرون آن‌ها جالب‌تر است. به‌ویژه ساختمان‌های قدیمی‌تر. پس فراموش نکنید که پس از عکاسی از بیرون ساختمان‌ها به درون آن‌ها هم سرک بکشید.

علاقه زمان

شهرها پر از علائمی هستند که سوژه‌های جالبی برای عکاسی ایجاد می‌کنند. با استفاده از علائم راهنمایی رانندگی تابلوهای نمون و چراغ‌های بیرون فروشگاه‌ها به‌ویژه در شب می‌توان عکس‌های زیبایی خلق کرد. در نور درخشان روز در پس‌زمینه آسمان آبی نزدیک شوید و بخشی از علائم و تابلوها را عکاسی کنید (از آن‌ها دیتیل بگیرید). به این ترتیب، می‌توانید تصاویر انتزاعی جالبی خلق کنید.

بازی اعداد

اعداد تم فتوگرافیکی جالبی در فضاهای شهری ایجاد می‌کنند. این فضاها سرشار از این علائم هستند. روی درهای نقاشی شده، روی دیوارها یا روی وسایل نقلیه. می‌توانید در یک پروژه تعریف شده برای خودتان از یک تاصد را روی درها و تابلوها پیدا کنید و عکاسی کنید (تصویر ۱۴).

زوایای جایگزین

می‌توانید ساختمان‌های هر روزه را با تغییر در زاویه دید عکاسانه خود به موضوعات بسیار ویژه تبدیل کنید؛ برای مثال، از بالای یک راه‌پله مارپیچ به پایین نگاه کنید و یا یک ساختمان بلندمرتبه را از درون یک قاب تابلومانند نگاه کنید (تصویر ۱۵).

کار را از خیابان محل خود آغاز کنید.

لازم نیست برای به‌دست آوردن عکس‌های جالب راه دوری بروید. با راه رفتن در خیابان‌های نزدیک محل زندگی خود نیز می‌توانید انواع سوژه‌های عکاسی را پیدا کنید؛ از جزئیات معماری گرفته تا نقش‌های روی دیوار. مهم نیست از چه عکس می‌گیرید. مهم این است که چطور عکاسی می‌کنید. اگر بتوانید از مناظری که به چشم شما عادی هستند، آشنایی‌زدایی کنید، می‌توانید از همسایگی خود عکس‌های زیبایی را بگیرید.

یک مونتاژ از ساختمان‌ها

حتماً تاکنون تصاویر زیادی از جزئیات ساختمان‌ها دیده‌اید که در پوسترها کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. حالا چرا پروژه خودتان را خلق نکنید. می‌توانید از جزئیات ساختمان‌ها عکاسی کنید و سپس آن‌ها را کنار یکدیگر قرار دهید.

از بازارها عکاسی کنید

بازارها، شکار خوبی برای عکاسان هستند. فرصت‌های بی‌پایانی در بازار برای عکاسی وجود دارد؛ از جمله فروشندگان، فضاهای عمومی، ویترین‌ها و دست‌فروش‌ها، بازارها معمولاً با جزئیات با رنگ‌ها و نقوش بسیاری احاطه شده‌اند (تصویر ۱۶).

* بی‌نوشت‌ها

1. Perspective control
2. Silhouette

